

สุริยา เขียรไพศาล : การปรับตัวของรายรับและรายจ่ายรัฐบาลต่อภาวะเงินเฟ้อในประเทศไทย

ศึกษาการปรับตัวของรายรับและรายจ่ายรัฐบาลต่อภาวะเงินเฟ้อในประเทศไทย เพื่อทดสอบสมมติฐานของ Aghevli และ Khan (1978) ที่ว่าการขาดดุลของรัฐบาลจะทำให้เกิดภาวะเงินเฟ้อ โดยผ่านการขยายตัวของปริมาณเงินอันเป็นผลมาจากการชดเชยการขาดดุล และเงินเฟ้อที่เกิดขึ้นจะไปกระทบต่อขนาดของรายจ่ายรัฐบาล ซึ่งมีการปรับตัวที่รวดเร็วกว่ารายรับรัฐบาล และเกิดเป็นวัฏจักร (Cycle) ขึ้น ความสัมพันธ์ระหว่างปริมาณเงินและภาวะเงินเฟ้อ จึงมีลักษณะที่ส่งผลกระทบซึ่งกันและกัน (Two-Way Causality) ซึ่งสมมติฐานดังกล่าวได้รับการยืนยันว่าเป็นจริง จากการทดสอบกับประเทศไทยในช่วงปี พ.ศ. 2504-2517 แต่เมื่อนำมาทดสอบกับประเทศไทยในช่วงปี พ.ศ. 2525-2528 โดยได้ปรับปรุงวิธีการศึกษาของ Aghevli และ Khan เพื่อให้สอดคล้องกับกระบวนการงบประมาณของไทย กลับพบว่าสมมติฐานของ Aghevli และ Khan ไม่สามารถอธิบายกระบวนการการคลังของประเทศไทยในช่วงนี้ได้ เนื่องจากรายรับของรัฐบาลมีการปรับตัวต่อภาวะเงินเฟ้อรวดเร็วกว่า การปรับตัวของรายจ่ายรัฐบาล และทางด้านค่าความยืดหยุ่นต่อรายได้ประชาชนของรายรับรัฐบาล ก็มีค่าที่สูงกว่ารายจ่ายรัฐบาลด้วย ทั้งนี้เพราะรายจ่ายรัฐบาลเป็นไปในแนวนอรัญนิยมตั้งแต่ปี พ.ศ. 2525 ตั้งแต่เกิดวิกฤตการณ์เงินคงคลังในปี พ.ศ. 2523-2524 ประกอบกับภาวะเศรษฐกิจที่รุ่งเรืองในช่วงปี พ.ศ. 2531-2538 ได้ส่งผลให้มีการเกินดุลงบประมาณตั้งแต่ปี พ.ศ. 2531 เป็นต้นมา รัฐบาลจึงไม่ต้องชดเชยการขาดดุล ปริมาณเงินจึงไม่เพิ่มขึ้นมากนัก รัฐบาลจึงสามารถรักษาภาวะเงินเฟ้อในระดับต่ำไว้ได้ และไม่ก่อให้เกิดวัฏจักรดังที่กล่าวมา ส่วนผลของการศึกษาถึงรายรับและรายจ่ายรัฐบาลแยกประเภทนั้น รายจ่ายรัฐบาลที่มีค่าความยืดหยุ่นสูง (มากกว่า 1) ก็จะมีการปรับตัวต่ำ แต่ในรายรับรัฐบาลจะมีค่าความยืดหยุ่นสูง และมีการปรับตัวที่ใกล้เคียงกัน ทำให้สนับสนุนผลจากการศึกษาในตอนต้นได้เป็นอย่างดี